

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14Ps/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204237
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6723204237.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

14Ps/7/2023

– 2 –

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci posudzovanej osoby: A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E., zastúpenej procesným opatrovníkom: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. (otec), o návrhu navrhovateľky: G. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. (matka), na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony posudzovanej osoby, takto

rozhodol:

14Ps/7/2023

– 2 –

I. H. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. o b m e d z u j e v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je oprávnená a spôsobilá samostatne:

- rozhodovať o spôsobe liečby, o spôsobe poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti vrátane o umiestnení do zariadenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti
- vstupovať do akýchkoľvek záväzkovo-právnych vzťahov majetkovej povahy, z ktorých by nadobúdala materiálne záväzky a finančné povinnosti, akými sú najmä zmluvy o predaji a kúpe nehnuteľností a hnutelných vecí, darovacie zmluvy, zmluvy o pôžičke, úverové zmluvy, zámenné zmluvy, záložné zmluvy, zmluvy o zriadení vecného bremena, uzatvárať dohody v dedičskom konaní, nájomné zmluvy, podnájomné zmluvy, dohody o ručení, pracovné zmluvy, vstupovať do akýchkoľvek jednostranných právnych úkonov majetkovej povahy, z ktorých by nadobúdala materiálne záväzky a finančné povinnosti, najmä spísať závet, robiť ručiteľské vyhlásenia
- obstarávať svoje záležitosti a konať pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy a ďalšími orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, vybavovať si akékoľvek úradné záležitosti
- nakladať so svojim majetkom, s majetkovými právami, disponovať s účtom v peňažnom ústave, preberať dôchodok, prípadne aj iné dávky zo sociálneho poistenia a štátne sociálne dávky, mimo nakladania samostatne s peňažnou hotovosťou najviac do sumy 50,- Eur mesačne.

II. Za opatrovníčku A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. súd u s t a n o v u j e G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E., matku.

III. Opatrovníčka G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. je o p r á v n e n á a súčasne p o v i n á zastupovať A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX E. v rozsahu jej obmedzenia v spôsobilosti na právne úkony s tým, že pokiaľ sa nejedná o bežnú vec, opatrovníčka je povinná požiadať súd o schválenie právneho úkonu vykonaného opatrovníčkou za osobu s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony.

IV. Opatrovníčka je p o v i n n á podávať súdu pravidelne písomné správy o nakladaní s majetkom osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony, o jej zdravotnom stave a o mieste jej pobytu vždy k 30.06. a k 31.12. každého roka.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Štát n e m á nárok voči navrhovateľke na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

14Ps/7/2023

– 12 –

1. Navrhovateľka, ktorá je v príbuzenskom pomere k posudzovanej osobe (matka) sa návrhom na začatie konania zo dňa 15.10.2023, ktorý bol doručený súdu dňa 16.10.2023, domáhala vydania súdneho rozhodnutia o obmedzení spôsobilosti na právne úkony posudzovanej osoby (dcéry). Návrh odôvodnila tým, že posudzovaná osoba je postihnutá duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná. Od detstva má diagnostikovanú mentálnu retardáciu. Podľa správy z diagnostického vyšetrenia posudzovanej osoby zo dňa 31.01.2022 vykonaného v Centre špeciálno-pedagogickej poradni pri I. D. I. J. K. H. L. J., J. XXX/XX, M., je aktuálna úroveň rozumových schopností dcéry v pásme ľahkej mentálnej retardácie, strednej formy (IQ 60). Podľa odporúčaní z psychologической diagnostiky nie je predpoklad na adekvátne pracovné uplatnenie dcéry. Táto vyžaduje neustálu pomoc a dohľad inej osoby najmä v ekonomickej a v právnej oblasti, pri spravovaní financií a podobne. Dcéra nie je schopná obstarat' si veci dennej potreby, či chápať význam základných právnych úkonov, nie je schopná sústavne a dôsledne zabezpečovať starostlivosť o seba, svoje zdravie, výživu, nie je schopná sa zastupovať voči tretím osobám a ani spravovať svoj majetok. Všetky veci dennej potreby jej zabezpečuje ona, jej matka, ktorá sa o dcéru stará od narodenia, zabezpečuje jej výživu a opateru. Z týchto dôvodov navrhla dcéru obmedziť v spôsobilosti na právne úkony tak, že táto nie je spôsobilá na žiadne právne úkony, okrem disponovania s majetkovými hodnotami a finančnou hotovosťou do sumy 10,- Eur jednorazovo, a maximálne do sumy 30,- Eur mesačne, nie je spôsobilá konania pred štátnymi orgánmi a úradmi verejnej správy, ďalej rozhodovať o svojej liečbe, o umiestnení v zdravotníckom zariadení a v zariadení sociálnych služieb, nakladať s majetkom a spravovať svoje financie, vrátane preberania dôchodku, pošty, uzatvárania zmlúv a akýchkoľvek právnych úkonov, z ktorých by nadobúdala povinnosti. Za opatrovníčku v prípade obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u dcéry navrhla ustanoviť seba, s tým, že dcére v týchto oblastiach aj doposiaľ pomáha.

2. Posudzovaná osoba, procesný opatrovník posudzovanej osoby (otec) s návrhom navrhovateľky súhlasili.

3. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

4. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

5. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

6. Podľa § 231 písm. a/ zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

7. Podľa § 236 CMP, účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

8. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

9. Podľa § 240 ods. 1 CMP, súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

10. Podľa § 243 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

11. Podľa § 243 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne.

12. Podľa § 243 ods. 3 CMP, ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, výsluchne ju súd vždy.

13. Podľa § 246 CMP, od znaleckého dokazovania možno upustiť, ak súd na zistenie skutočného stavu veci považuje za postačujúce vyslúchnuť ošetrojúceho lekára.

14. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

15. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

16. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

17. Podľa § 250 ods. 1 CMP, súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

18. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

19. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

20. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

21. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

22. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

23. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom posudzovanej osoby, výsluchom procesného opatrovníka posudzovanej osoby, správou z diagnostického vyšetrenia posudzovanej osoby N. I. J. J. I. D. I. J. K. H. L. J., J. XXX/XX, M. zo dňa 31.01.2022, psychologickým nálezom posudzovanej osoby vyhotoveného B. O. N., klinickým psychológom KLIP s.r.o., Kováčová, ambulancia klinickej psychológie Zvolen (bez datovania), lekárskou správou ohľadne psychiatrického vyšetrenia posudzovanej osoby vyhotovenou B. B. P., zo dňa 21.03.2022, Psychiatrická ambulancia kpt. Nálepku 10, Detva, správou B. E. zo dňa 27.10.2023, správou B. B. P., psychiatrická ambulancia P. Q. XX, M. zo dňa 27.10.2023, správou Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 02.11.2023, znaleckým posudkom číslo 3/2024 zo dňa 18.01.2024 znalca: Sergey Chernykh, Kremnica, Československej armády 139, ktorý je ako znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov

a prekladateľov MS SR v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ev. č. znalca 915 637, keď zistil tento skutočný stav vecí a právny stav vecí:

25. Hmotné právo, v danom prípade § 10 Občianskeho zákonníka, rozlišuje pozbavenie spôsobilosti na právne úkony (§ 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a obmedzenie spôsobilosti na právne úkony (§ 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale procesné právo, ktorým je CMP už neumožňuje pozbaviť fyzickú osobu spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu; ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozhodnutia vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť na právne úkony obmedzil.

26. Z ustanovenia § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná alebo pre nadmerné užívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

27. CMP v ustanovení § 248 definuje, že konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je vždy spojené s konaním o ustanovení za opatrovníka podľa § 272 až § 277 CMP. Vo výroku rozsudku o obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd vymedzí presný rozsah, v akom sa spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzuje. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony súd vymedzí pozitívne alebo negatívne. Súd vo výroku rozsudku ustanoví aj opatrovníka a vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený. Jedná sa o ustanovenie opatrovníka podľa hmotného práva, ktorý je zároveň zákonným zástupcom osoby, o spôsobilosti ktorej sa rozhodovalo. Súdom ustanovený opatrovník je povinný vykonávať svoje práva a povinnosti riadne a dbať na pokyny súdu. Na spôsob výkonu funkcie opatrovníka dohliada súd. Rozhodnutím súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa mení právne postavenie osoby v tom smere, že nie spôsobilá nadobúdať svojimi právnymi úkonmi práva a povinnosti v rozsahu, aký je uvedený vo výroku rozsudku. Rozsudok, ktorým sa rozhodlo o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, treba považovať za rozsudok o osobnom stave, ktorý nemá spätnú účinnosť.

28. Predpokladom pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je tak existencia duševnej poruchy, skutočnosť, že táto duševná porucha nie je len prechodného charakteru a v dôsledku práve tejto duševnej poruchy fyzická osoba je schopná robiť len niektoré právne úkony.

29. Uvedené predpoklady mal súd vykonaným dokazovaním za preukázané.

30. Ústavný rozmer interpretácie ustanovenia § 10 Občianskeho zákonníka spočíva v rešpektovaní ľudskej dôstojnosti osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná; vyplýva okrem iného z Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), z jej čl. 19 ods. 1 (každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena); spôsobilosť na právne úkony a otázky z nej vyplývajúce upravuje aj čl. 14 Ústavy (každý má spôsobilosť na práva), čl. 16 ods. 2 Ústavy (nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť v prípadoch ustanovených zákonom), ako aj čl. 19 ods. 2 Ústavy (každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života).

31. Z výsluchu navrhovateľky, matky posudzovanej osoby súd zistil, že A. je od narodenia ľahko ovplyvniteľná, keď sa jej niekto prihovorí, hneď sa dá do kolektívu. S otcom posudzovanej osoby sú manželmi, manželstvo uzatvorili v roku 1996. U obidvoch z nich ide o manželstvo prvé. S A. žijú v spoločnej domácnosti od jej narodenia, starajú sa o jej výchovu a výživu. Z manželstva pochádzajú ešte ďalšie dve deti, rovnako plnoleté, dcéra R. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá tiež žije s nimi v spoločnej domácnosti a syn S. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý už s nimi nežije v spoločnej domácnosti, má vlastnú rodinu. Staršia dcéra, ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti je už zamestnaná. Žijú v rodinnom dome v Hriňovej. A. navštevovala základnú školu v M., následne pokračovala v štúdiu na Obchodnej akadémii v Detve. Predchádzajúci školský rok ukončila maturitnou skúškou. Po ukončení štúdia však nepracuje, bol jej priznaný invalidný dôchodok v súvislosti s jej duševným ochorením. Tento poberá v sume 584,- Eur mesačne, okrem toho od štátu poberá príspevok na bezlepkovú diétu, ktorý jej vypláca Sociálna poisťovňa, jeho výšku presne nevedela uviesť. Pokiaľ ide o sebaobslužné úkony, dcéra tieto si vie urobiť sama, pomáha jej len pri umývaní vlasov. Má zriadený účet v H. H., kde je jej poukazovaný invalidný dôchodok, ako aj príspevok na bezlepkovú diétu. Ona ako jej matka pôvodne k účtu nemala dispozičné oprávnenie, v súčasnom období toto dispozičné oprávnenie k účtu dcéry už má a to po tom, čo dcérin

„známy“ jej „vybielil“ účet. Ona pozná tohto jej známeho, tento nahovoril A., aby poslala peniaze na dva účty, dcéra jej nevedela vysvetliť, na aké dva účty poslala peniaze, údajne niekto tohto „známeho“ A. vydieral, keď z účtu A., A. poukázala čiastku 10.700,- Eur. V tejto veci podali i trestné oznámenie. Tento známy dcéry medzičasom vrátil 9.000,- Eur, ešte má vrátiť 1.700,- Eur. Keď dcéra potrebovala peniaze, išli spolu do banky a vybrali nejakých 150,- Eur, aby mala peniaze na mesiac na bežné výdavky pre svoje potreby. Takto chceli ísť do banky vybrať peniaze aj v príslušný mesiac, dcéra to však odmietla, keď sa jej pýtala prečo, nakoniec zistila, že má na účte len 16,00 Eur. Na účte dcéra mala nasparené peniaze 10.700,- Eur, chodí jej na účet dôchodok, aj príspevok na bezlepkovú diétu. Oni, ako jej rodičia, tieto peniaze jej nechávali na účte ako sporenie, výdavky na živobytie dcéry hradili oni, až na prípady, keď si dcéra vyberala na bežné výdavky čiastku na mesiac 150,- Eur. Tiež dcéra mala v domácnosti u nich v spálni odloženú hotovosť 1.400,- Eur, aj túto vzala a odovzdala svojmu „známemu“. Po tejto udalosti dcéra jej zriadila dispozičné oprávnenie k účtu. Naďalej je majiteľkou účtu, na účet jej chodí dôchodok, peniaze na účte jej však už kontrolujú. A. má k účtu aj bankovú kartu. Okrem účtu nevlastní žiadne iné majetok. Nemá vedomosť o tom, že by dcéra prípadne uzavrela zmluvu o pôžičke, úverovú zmluvu, ale zistili, že 16.10.2023 mala ísť s „známym“ do Levíc do banky, keď im neobjasnila z akého dôvodu, oni tomu však zamedzili po tom, čo sa o tom dozvedeli. A. sa lieči na celiakiu, tiež máva epileptické záchvaty, navštevuje neurologickú ambulanciu, psychologickú ambulanciu, psychiatrickému vyšetreniu sa podrobila len raz pre sociálne účely. V súčasnosti nemá nastavenú žiadnu psychiatrickú liečbu. Je doma, uvažujú, že by ju umiestnili do denného stacionáru v M., aby tam počas dňa trávila voľný čas. Keď potrebuje ísť k lekárovi, liečbu neodmieta, neodmieta ani návštevu lekára, pri návštevách k lekárovi ju sprevádzajú oni, rodičia. Snažila sa spolu aj s manželom vysvetliť dcére situáciu, „známy“ dcére však vyvoláva, ako ju ľúbi, boja sa ďalšieho jej zneužitia. V minulosti sa tiež stalo, že keď neboli doma, tak k nim prišiel „neznámy muž“, dozvedeli sa to od suseda, ktorý je jej bratom a videl čo sa stalo. Za dcérou domov kamarátky nechodia. Táto nie je schopná samostatne vykonávať prácu, potrebuje vždy vedenie. Aj keď chodila dcéra do školy, nebola schopná spraviť povinnú prax, v tomto im škola vyšla v ústrety tak, že umožnili dcére, aby vypomáhala pri sekretárskych prácach v škole. Pri domácich prácach A. pomáha, jej voľný čas pozostáva z kontaktov na sociálnych sieťach. Pri psychiatrickom vyšetrení dcéry lekárka im odporučila, aby podali takýto návrh, nakoľko je ľahko ovplyvniteľná. Dcéru s manželom ľúbia, spolu dobre vychádzajú. Dcéra sa s týmto jej „známym“ zoznámila cez sociálne siete, tento ju dokonca nahováral na kamerovanie, aby sa ukázala na kameru „nahá“ a podobne.

32. Z výsluchu posudzovanej osoby ako účastníčky konania súd zistil, že má dobrý vzťah so svojimi rodičmi, ľúbi svojich rodičov. Počula, čo povedali rodičia, všetko je pravdou. S týmto jej „známym“ sa zoznámili cez sociálne siete, on jej stále vypisuje, v súčasnosti mu už ona však neodpisuje, osobne sa už nestretávajú. Stretávali sa do februára tohto roku (poznámka súdu: 2023), odvtedy, ako sa to prevalilo s tými peniazmi sa už nestretávajú. Ešteže na to matka prišla, inak ktovie čo by sa stalo. Maturovala zo slovenčiny, z angličtiny, z účtovníctva, z podnikovej ekonomiky. Voľný čas trávi na sociálnych sieťach, ale chodí tiež na prechádzky so psom, tiež sa venuje ručným prácam, háčkuje. S peniazmi, čo povedala matka, to je pravdou. Pred týmto „známym“ mala ešte jedného priateľa, s ktorým sa stretávala, išlo o kamionistu. S týmto sa však stretávala len krátko, intímny pomer mala s týmto „známym“. Tento jej už vrátil z peňazí, ktoré mu poslala 9.000,- Eur, dlhuje jej ešte 1.700,- Eur. V poslednom období nepodpísala žiadne zmluvy, o ničom nevie, nevie či jej však nevzal tento „známy“ občiansky preukaz. Ona ho navštívila v jeho domácnosti tu vo D.. Bola u neho dvakrát, prvýkrát jej jeho matka predala šaty od jeho sestry, predala jej ich za 30,- Eur, druhýkrát keď bola v ich domácnosti, tak ju obral o tieto peniaze. Peniaze mu poukázala cez mobil, k tomu ju „donútil“. Hovoril, že tieto peniaze sa jej vrátia, išiel na ňu „psychicky“, keď jej hovoril, že sa s ňou rozíde. K bežnému životu doplnila, že sama do obchodu nechodí, iba s rodičmi. V hotovosti peniaze nemá, má peniaze na účte. Súhlasila, aby matka mala k jej účtu dispozičné oprávnenie. Samoobslužné úkony si robí sama, liečbu neodmieta, lieky si berie sama. Keď potrebuje ísť k lekárovi, ide s rodičmi. V domácnosti pomáha, na svoje bežné výdavky si mesačne vyberá cez platobnú kartu z účtu sumu 150,- Eur. Tieto peniaze si však odkladá do budúcnosti, keď si bude chcieť niečo kúpiť, napríklad mobilný telefón, novú posteľ a podobne. Tieto peniaze, čo si vyberá z účtu odovzdáva rodičom. Všetky ostatné výdavky, ktoré má, stravu, bývanie, to jej hradia rodičia. Keď si chce kúpiť nejaké oblečenie, tak si kúpi z tých peňazí, čo si vyberá mesačne z účtu. Pokiaľ spomenula kamionistu, s ním sa stretli len raz, a to u nich doma. Zoznámila sa s ním tiež cez sociálne siete. Vtedy rodičia neboli doma, pokiaľ ide o stretávanie sa s týmto jej druhým „známym“, stretávala sa s ním aj doma, bolo to však za účasti rodičov. Má rada ručné práce. Súhlasila by aj s tým, ak by mala chodiť do denného stacionáru. V prípade, že by mala uzavrieť zmluvu, chce aby to skontrolovala matka,

chce to pre vlastnú bezpečnosť. Súhlasila s tým, aby ju pri tomto zastupovala. Voči matke, ako aj voči otcovi má v tomto ohľade dôveru.

33. Procesný opatrovník posudzovanej osoby, ktorý je otcom posudzovanej osoby uviedol, že navrhovateľka je jeho manželkou, pričom sa pridrižiava toho, čo uviedla táto pri výsluchu. V prípade, že dcéra bude obmedzená v spôsobilosti na právne úkony súhlasil s tým, aby manželka bola ustanovená za jej opatrovníčku v oblastiach, v ktorých bude obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. K tým peniazom doplnil, že „známy“ A. ju vlastne donútil, aby mu tieto peniaze dala, a to z účtu, ako aj hotovosť, ktorá bola uložená u nich v spálni. Hovoril jej, že sa s ňou rozíde a takto po psychickej stránke na ňu pôsobil. Manželka vypovedala pravdivo, obidvaja s manželkou pracujú. Dcérin „známy“ sa mu od počiatku nepáčil, pretože dcére hovoril, aby mali spoločný byt, spoločný účet, jemu sa to nepáčilo. Momentálne sa s ním dcéra nestretáva, i keď je pravdou, že po danej udalosti ešte k nim raz prišiel. Vysvetľoval im ako k tejto udalosti došlo, že on je údajne „vydieraný“, ale tie nezmysly sa nedali počúvať. Nechcel odísť z ich domu, nasilu ho musel vytláčiť. Dcéru ľúbi, dobre spolu vychádzajú, s návrhom v plnom rozsahu súhlasil pre jej dobro a pre jej bezpečnosť. Dcéra je ľahko ovplyvniteľná.

34. Zo správy N. I. J. J. I. D. I. J. K. H. L. J., J. XXX/XX, M. (elokované pracovisko M. R. Štefánika 908/40) zo dňa 31.01.2022 súd zistil, že posudzovaná osoba bola vyšetrená v tomto centre špeciálno-pedagogického poradenstva so záverom: ľahká mentálna retardácia, stredná forma (F70; IQ 60). Zo záverov vyšetrenia vyplýva, že posudzovaná osoba nemá predpoklady pre plnohodnotné a adekvátne pracovné uplatnenie, vyžaduje pomoc inej osoby v ekonomickej a právnej oblasti, pri spravovaní financií a podobne. Vzhľadom na tento záver bolo doporučené požiadať u nej o priznanie invalidného dôchodku.

35. Z psychologického nálezu B. O. N., klinického psychológa KLIP s.r.o., Kováčová, ambulancia klinickej psychológie Zvolen, (bez datovania) súd zistil, že posudzovaná osoba bola vyšetrená v tejto ambulancii klinickej psychológie so záverom: intelektový potenciál sa nachádza na úrovni ľahkej duševnej zaostalosti (IQ = 69). Jednotlivé schopnosti sú rozvinuté pomerne nerovnomerne. Orientácia v sociálnej situácii je slabá, kontakt s realitou zachovaný. Schopnosť samostatného fungovania obmedzená, nutná forsirácia k realizácii pravidelných úkonov (hygiena, sebaobsluha...). Stereotypný a rigidný prístup k realite nevytvára potenciál pre tradičné pracovné zaradenie. Pacientka je limitovaná v miernom stupni.

36. Z lekárskej správy B. B. P., Psychiatrická ambulancia, P. Q. XX, M. zo dňa 21.03.2022 súd zistil, že posudzovaná osoba bola vyšetrená v psychiatrickej ambulancii pre sociálne účely k žiadosti o invalidný dôchodok, doteraz psychiatricky nebola vyšetrená, na vyšetrenie prišla v sprievode svojej matky. Z lekárskej správy ďalej vyplýva u posudzovanej osoby záver: F70.8 Ľahká duševná zaostalosť, F07.8 Organická porucha osobnosti a správania zavinená chorobou, poškodením a dysfunkciou mozgu. Bola doporučená u nej plná invalidizácia. Aj v bežných, ľahkých a stereotypných činnostiach v domácom prostredí je pacientka viac menej odkázaná na usmerňovanie, dohľad a pomoc jadrovej society. Má zníženú frustračnú toleranciu, adaptabilitu, sociabilitu, vyššie nároky by mohli viesť k dekompenzáciám stavu aj po somat. stránke.

37. Zo správy Mesta Hriňová zo dňa 27.10.2023 súd zistil, že posudzovaná osoba, bytom D. XXX, E. je slobodná a má evidovaný spoločný trvalý pobyt s rodičmi a sestrou v rodinnom dome. Táto nebola riešená v komisii verejného poriadku, jej rodinné a majetkové pomery nie sú známe. Matka posudzovanej osoby je vydatá, má evidovaný spoločný trvalý pobyt s manželom a deťmi v rodinnom dome D. XXX, E.. Rovnako nebola riešená v komisii verejného poriadku, jej rodinné a majetkové pomery nie sú známe. Otec posudzovanej osoby je ženatý, má evidovaný spoločný trvalý pobyt s manželkou a deťmi v rodinnom dome, býva na adrese E., D. XXX, tiež nebol riešený v komisii verejného poriadku, jeho rodinné a majetkové pomery nie sú známe.

38. Zo správy B. B. P., Psychiatrická ambulancia, P. Q. XX, M. zo dňa 27.10.2023 súd zistil, že posudzovaná osoba bola v psychiatrickej ambulancii vyšetrená len jednorazovo dňa 21.03.2022. Otázky položené súdom sú v kompetencii súdneho znalca z odboru psychiatrie, resp. psychológie.

39. Zo správy Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 02.11.2023 súd zistil, že posudzovaná osoba je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 584,70 Eur mesačne.

40. Zo znaleckého posudku č. 3/2024 zo dňa 18.01.2024 znalca: Sergey Chernykh, Kremnica, Československej armády 139, ktorý je ako znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov MS SR, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ev. č. znalca 915637, ktorý bol podaný v predmetnej veci na základe nariadenia súdom v písomnej podobe súd zistil, že posudzovaná osoba trpí ľahkou mentálnou retardáciou. Ide o duševnú poruchu trvalého charakteru, ktorá nie je vyliečiteľná a preto nie je možné liečbou očakávať zlepšenie zdravotného stavu posudzovanej osoby. Táto duševná porucha sa prejavuje u posudzovanej osoby poruchou intelektu s deficitom bežných všeobecných duševných schopností, ako sú uvažovanie, schopnosť riešenia problémov, plánovanie, schopnosť abstraktného myslenia, úsudok, vzdelávanie sa v škole a učenie sa na základe skúseností. Tieto nedostatky vedú k deficitu adaptívnych funkcií v konceptuálnej (zručnosti v oblasti pamäti, jazyka, čítania, písania, počítania, riešenie problémov, osvojovanie praktických zručností, posudzovanie nových situácií), v sociálnej (schopnosť medziludskej komunikácie, schopnosť empatie, vytváranie priateľstva, sociálne usudzovanie) a praktickej (schopnosť učiť sa a zvládať rôzne životné situácie – starať sa o seba samú, schopnosť nakladať s peniazmi, schopnosť relaxácie, sebaovládania a organizácii úloh) oblasti. Prognóza vývoja duševnej poruchy vzhľadom k pridruženej epilepsii je skôr nepriaznivá. Posudzovaná osoba v dôsledku tejto duševnej poruchy nie je z psychiatrického hľadiska spôsobilá uzatvárať kúpne zmluvy, ktorých predmetom je nehnuteľná vec, alebo byť, alebo nebytový priestor, darovacie a akékoľvek iné zmluvy, ak ich predmetom je nehnuteľná vec, alebo byť, alebo nebytový priestor, zmluvy o zriadení záložného práva, kúpne zmluvy, ktorých predmetom je hnutelná vec, darovacie a akékoľvek iné zmluvy, ktorých predmetom je hnutelná vec, nájomné a podnájomné zmluvy, dohody o ručení, robiť ručiteľské vyhlásenia, preberať dôchodok, iné dávky a finančnú hotovosť, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, nakupovať tovar na splátky, pracovné zmluvy, zmluvy o preprave, samostatne konať pred notárskymi úradmi, orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami, rozhodovať o vstupe, pobyte a výstupe zo sociálneho zariadenia, o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a nakladať samostatne s finančnou hotovosťou vo výške prevyšujúcej sumu 50,- Eur mesačne, rozhodovať o mieste svojho pobytu. V dôsledku zistenej duševnej poruchy posudzovaná osoba nie je schopná racionálne posúdiť a rozpoznať následky svojho konania, nedokáže vôľou ovládať svoje konanie, nie je schopná samostatne vybavovať si svoje záležitosti v žiadnej miere a nie je schopná robiť právne úkony ani v obmedzenom rozsahu. Vôľové, motivačné a rozpoznávacie zložky jej konania sú u nej hrubo narušené. Tiež táto nie je schopná obstarávať si svoje záležitosti v žiadnej miere, preto je nutné obmedziť ju v spôsobilosti na právne úkony. Táto vyžaduje trvajú podporu pri bežných každodenných aktivitách. Je odkázaná na ochranu a dohľad rodiny alebo spoločnosti.

41. Žiaden z účastníkov nenavrhol vo veci doplniť dokazovanie, voči vykonanému dokazovaniu, vrátane voči znaleckému posudku účastníci konania, procesný opatrovník posudzovanej osoby nevzniesli žiadne námietky, navrhovateľka, posudzovaná osoba a procesný opatrovník so závermi znaleckého posudku v plnom rozsahu súhlasili.

42. Vykonaným dokazovaním výsluchom navrhovateľky, výsluchom posudzovanej osoby, vyjadrením procesného opatrovníka posudzovanej osoby, ale najmä správou z diagnostického vyšetrenia posudzovanej osoby v N. I. J. J. I. D. I. J. K. H. L. J., J. XXX/XX, M. (elokované pracovisko M. R. Štefánika 908/40) zo dňa 31.01.2022, psychologickým nálezom u posudzovanej osoby vyhotovenom B. O. N., klinický psychológ KLIP s.r.o., Kováčová, Ambulancia klinickej psychológie Zvolen (miesto vyšetrenia: O. P. J., D. X, M.) síce bez datovania, ale podporeného psychiatrickým vyšetrením posudzovanej osoby dňa 21.03.2022 B. B. P., J. O. P. Q. XX, M. mal súd za preukázané, že posudzovaná osoba trpí ľahkou duševnou zaostalosťou, organickou poruchou osobnosti a správania zavinenu chorobou, poškodením a dysfunkciou mozgu, kedy aj v bežných, ľahkých a stereotypných činnostiach v domácom prostredí je táto viac menej odkázaná na usmerňovanie, dohľad a pomoc jadrovej society. Má zníženú frustračnú toleranciu, adaptabilitu, sociabilitu, keď vyššie nároky na ňu by mohli viesť k dekompenzáciám jej stavu aj po somatickej stránke (F07.8). Duševné ochorenie u posudzovanej osoby bolo potvrdené i znaleckým posudkom, ktorý bol podaný v predmetnej veci na základe nariadenia súdom číslo 3/2024 zo dňa 18.01.2024 písomne vyhotovenom znalcom: Sergey Chernykh, Kremnica, Československej armády 139, ktorý je zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov MS SR, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, evidenčné číslo znalca: 915637. Z tohto dôkazu súd mal jednoznačne preukázané v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi, že posudzovaná osoba trpí ľahkou mentálnou retardáciou, keď podľa záverov znaleckého posudku ide o duševnú poruchu trvalého charakteru, ktorá nie je vyliečiteľná a preto nie je možné liečbou očakávať u posudzovanej osoby zlepšenie jej zdravotného stavu. Táto duševná porucha sa prejavuje u posudzovanej osoby poruchou intelektu

s deficitom bežných, všeobecných duševných schopností, ako sú uvažovanie, schopnosť riešenia problémov, plánovanie, schopnosť abstraktného myslenia, úsudok, vzdelávanie sa v škole a učenie sa na základe skúseností. Tieto nedostatky vedú k deficitu adaptívnych funkcií v konceptuálnej (zručnosti v oblasti pamäti, jazyka, čítania, písania, počítania, riešenie problémov, osvojovanie praktických zručností, posudzovanie nových situácií), sociálnej (schopnosť medziľudskej komunikácie, schopnosť empatie, vytváranie priateľstva, sociálne usudzovanie) a praktickej (schopnosť učiť sa a zvládať rôzne životné situácie – starať sa o seba samú, schopnosť nakladať s peniazmi, schopnosť relaxácie, sebaovládania a organizácii úloh) oblasti. Prognóza vývoja duševnej poruchy vzhľadom k pridruženej epilepsii u posudzovanej osoby je skôr nepriaznivá. V dôsledku zistenej duševnej poruchy, keď posudzovaná sa podrobila u znalca psychiatrickému vyšetreniu, táto nie je schopná racionálne posúdiť a rozpoznať následky svojho konania, nedokáže vôľou ovládať svoje konanie, nie je schopná samostatne vybavovať si svoje záležitosti v žiadnej miere a nie je schopná robiť právne úkony ani v obmedzenom rozsahu, jej vôľové, motivačné a rozpoznávacie zložky jej konania sú u nej hrubo narušené. Táto v dôsledku zistenej duševnej poruchy nie je schopná obstarávať svoje záležitosti v žiadnej miere a nie je schopná robiť právne úkony ani v obmedzenom rozsahu, preto znalec doporučil ju obmedziť vo vymenovaných oblastiach v spôsobilosti na právne úkony s tým, že posudzovaná osoba vyžaduje trvajú podporu pri bežných každodenných aktivitách a je odkázaná na ochranu a dohľad svojej rodiny alebo spoločnosti. Organickú deterioráciu osobnosti u posudzovanej osoby prehlbuje epilepsia. Konanie a rozhodovanie je často motivované náhodnými, chvíľkovými pohnútkami, často jedná pudovo, impulzívne, bez adekvátnej schopnosti predvídať následky svojho konania, je u nej zvýšená sugestibilita a ľahká manipulovateľnosť okolím. Náhľad choroby absentuje. Sociabilita je nedostatočne rozvinutá s maladaptívnymi prejavmi v náročnejších situáciách. V právnych a náročnejších sociálnych vzťahoch je táto dezorientovaná, neschopná pochopiť a vniknúť do týchto konkrétnych situácií, zostáva v nich bezradná a neschopná samostatne hodnotiť a riešiť situáciu. Jej pohyb v societe je aktuálny, nie je schopná predpokladať ďalší vývoj situácie a anticipovať (predpokladať) prípadné dôsledky svojho konania. Vo svojom známom prostredí využíva naučené, opakujúce sa stereotypné postupy a riešenia, ale nedokáže postrehnúť a rozoznať dôležité fakty a znaky, zostáva na povrchu problematiky, nediferencuje podstatné momenty od vedľajších. Vyžaduje trvalú podporu pri bežných každodenných aktivitách. Žiadna osoba zúčastnená na konaní voči záverom znaleckého posudku nevzniesla žiadne výhrady. Posúdenie duševného stavu u menovanej bolo odbornou otázkou, na zodpovedanie ktorej súd nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého záverov jednoznačne vyplynulo, že je dôvodné posudzovanú osobu obmedziť v spôsobilosti na právne úkony. O tom, že posudzovaná osoba nie je schopná racionálne posúdiť a rozpoznať následky svojho konania, a že sú u nej rozpoznávacie zložky, vôľové a motivačné zložky jej konania hrubo narušené, svedčí aj udalosť, o ktorej vypovedali rodičia posudzovanej osoby, majúci na mysli udalosť, kedy posudzovaná osoba pod vplyvom svojho „známeho“, s ktorým sa zoznámila cez sociálne siete, zo svojho účtu a z domácnosti rodičov poukázala tomuto čiastku nie malú, sumu 10.700,- Eur bez akéhokoľvek racionálneho základu. Táto udalosť vypovedá o ľahkej ovplyvniteľnosti posudzovanej osoby, o tom, že táto nie je schopná racionálne posúdiť svoje konanie a hlavne jeho dôsledky. Nie je schopná racionálne pre duševnú poruchu si obstarávať náležitosti v žiadnej miere, je odkázaná na podporu svojej rodiny, v súčasnosti na podporu svojich rodičov, s ktorými žije v spoločnej domácnosti od svojho narodenia a ktorí jej trvalo zabezpečujú všetky a to aj bežné záležitosti. Posudzovaná osoba súhlasila s obmedzením v spôsobilosti na právne úkony, vyjadrila dôveru ku svojim rodičom, blízky citový vzťah, rodičia tiež prejavili blízky citový vzťah ku svojej dcére, keď zo všetkých dôkazov vykonaných v konaní vyplýva, že obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony je v záujme posudzovanej osoby, aby jej bola zabezpečená dostatočná ochrana voči okoliu, tiež aby boli zabezpečené všetky jej potreby, pokiaľ ide najmä o zdravotné a sociálne jej zabezpečenie. Táto vyžaduje neustály a nepretržitý dozor inej osoby, keď rodina, rodičia v súčasnosti vedia túto ochranu dcére poskytnúť. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v jednotlivých oblastiach každodenného života je tak nepochybne v záujme posudzovanej osoby, ktorá z psychiatrického hľadiska nie je spôsobilá samostatne rozhodovať o spôsobe liečby, o spôsobe poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnej starostlivosti vrátane o umiestnení do zariadenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti, obstarávať si záležitosti a konať pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy a ďalšími orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, vybavovať si akékoľvek úradné záležitosti, nakladať so svojim majetkom, s majetkovými právami, disponovať s účtom v peňažnom ústave, preberať dôchodok, prípadne aj iné dávky zo sociálneho poistenia a štátne sociálne dávky, mimo nakladania samostatne s peňažnou hotovosťou najviac do sumy 50,- Eur mesačne, vstupovať do akýchkoľvek záväzkovo-právnych vzťahov majetkovej povahy, z ktorých by nadobúdala materiálne záväzky a finančné povinnosti, akými sú najmä zmluvy o predaji a kúpe nehnuteľnosti a hnutelých vecí, darovacie zmluvy a ostatné príkladmo uvedené zmluvy a jednostranné právne

úkony vymedzené vo výroku súdneho rozhodnutia. V zmysle záverov znaleckého posudku v spojitosti s ostatnými vykonanými dôkazmi mal súd za to, že je potom dôvodné v daných oblastiach posudzovanú osobu obmedziť v spôsobilosti na právne úkony a preto súd návrhu navrhovateľky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vo vymenovanom rozsahu vo výroku tohto rozhodnutia vyhovel (výrok I. súdneho rozhodnutia), keď mal za to, že sú splnené hmotnoprávne podmienky pre toto obmedzenie s poukazom na § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

43. Nakoľko súd týmto rozhodnutím obmedzil posudzovanú osobu v spôsobilosti na právne úkony, ustanovil jej v zmysle § 248 CMP na zastupovanie v tých oblastiach, v ktorých posudzovaná osoba bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony zákonného zástupcu, t.j. opatrovníka. Za opatrovníka ustanovil matku posudzovanej osoby, keď na výbere opatrovníka sa zhodli všetci účastníci konania s tým, že navrhovateľka, t.j. matka posudzovanej osoby s funkciou opatrovníctva súhlasila. Posudzovaná osoba má usporiadaný vzťah so svojimi rodičmi, so svojou matkou, tento vzťah je založený na citovej náklonnosti a vzájomnej dôvere, posudzovaná osoba žije so svojou matkou, ako aj s otcom v spoločnej domácnosti od svojho narodenia, keď rodičia trvalo poskytujú svojej dcére podporu a ochranu vo všetkých oblastiach, zabezpečujú jej výchovu a výživu, keď zabezpečujú pre dcéru i finančné prostriedky na budúcnosť tým, že invalidný dôchodok, ktorý dcéra poberá je ukladaný na účet dcéry, z ktorého táto čerpá sumu na bežné výdavky približne v sume 150,- Eur mesačne, ktorú si tiež ukladá ako hotovosť u svojich rodičov na prípadné tieto výdavky, ostatné výdavky na žitie hradia rodičia pre dcéru zo svojho, pričom zvyšok finančných prostriedkov zo sociálnych dávok má dcéra ukladaná na účet na zabezpečenie svojej budúcnosti. Všetko toto konanie je zárukou, že matka posudzovanej osoby bude robiť všetky úkony len v záujme svojej dcéry, tak ako to bolo doposiaľ.

44. Na základe týchto skutočností súd ustanovil za hmotnoprávneho opatrovníka posudzovanej osoby jej matku, tak ako je uvedené vo výroku II. tohto súdneho rozhodnutia. Hmotnoprávna opatrovníčka bude zastupovať osobu, ktorá bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v tých všetkých oblastiach, v ktorých táto bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, tak ako to vyplýva z výroku III. tohto súdneho rozhodnutia.

45. Podľa § 277 ods. 2 CMP, súd opatrovníka odvolá, ak sa stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

46. Podľa § 93 Vyhlášky č. 543/2005 Z.z., súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

47. V súlade s vyšším ustanovením predmetnej vyhlášky súd uložil povinnosť opatrovníčke posudzovanej osoby podávať súdu pravidelne písomné správy o nakladaní s majetkom osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony, tiež o jej zdravotnom stave a o mieste pobytu podľa vymedzenia v rozsudku (výrok IV. rozsudku).

48. O nároku účastníkov na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

49. Nakoľko v konaní vznikli trovy dôkazov (znalečné) za podaný znalecký posudok na základe nariadenia súdom, keď súd návrhu navrhovateľky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vyhovel, preto tieto trovy znaleckého znáša v zmysle § 251 CMP štát, súd o ich náhrade štátu rozhodol tak, že štátu sa náhrada týchto trov nepriznáva (výrok VI. súdneho rozhodnutia).

Poučenie:

14Ps/7/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).